

Börtönújság

2013. február
megjelenik
kéthavonta

CXV. (116.) évfolyam

Alapítva: 1898

Börtönvacsora

6

Cigánypecsenye, cigánypogácsa, roma hallevés – ezek még sok más fogással együtt megtalálhatók annak a békési étteremnek az étlapján, amelyet Magyarország első cigányéttermeként tartanak számon. A 33 éves Ásós Géza vezeti azt a kifőzdét, amely sokak véleménye szerint újra feltette Békést az ország gasztrotérképére. A szakács-étteremtulajdonos Állampusztán a fogvatartottakkal, a fogvatartottaknak főzött.

Tisztelt Olvasók!

Legutóbbi számunk megjelenésekor még csak készülődtünk, várakoztunk a karácsonyi ünnepekre és az újévre, de a lapzárta miatt a börtönökben zajló gazdag ünnepi programoknak csak kis részéről tudtunk hírt adni. Hogy senki ne maradjon le semmiről, most pótoljuk az elmaradt ünnepi tudósításokat.

Sokszor írtunk már a Spirit Kamaraszínház börtönturnéjáról is: a színház két művésze járja az ország börtöneit A fiú a tükörből című előadással. Egy elítélt írását olvashatják arról, mennyire megérintette ez a történet.

Az állampusztai fogvatartottak a fakanál mellett a gitárt is megfogadták, hogy nagy sikerű koncertet adjanak a Mélykúton fogvatartott hölgyeknek.

Balassagyarmaton Igazmondó Laci történetével folytatódott a Feldmár András vezetésével működő mesekör előadás-sorozata, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai pedig Bányai Miklós Paneltücsök című drámáját mutatták be.

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

**Így
ünnepeztük
a karácsonyt**

2-4

**A fiú a
tükörből**
fogvatartotti
szemmel

7

**Színre lépett
Igazmondó
Laci**

9

**Kishírek a
nagyvilágból**

11

Ünnep a börtönökben

Legutóbbi, karácsony előtt megjelent számunkban az ünnep közeledtéről, az adventi készülődésről írtunk. Most, a karácsonyi események visszaidézésével talán sikerül újra feleleveníteni meghitt emlékeket, és egy kis színt vinni a rideg februárba, a börtönök falai közé is.

Karácsonyi álom Debrecenben

A debreceni börtönben költői érzékenységgel ragadták meg a karácsony és az advent körüli gondolatokat, amelyeknek kifejezésére és megélésére ünnepi eseményeket is szerveztek az intézetben.

„Az ádventi várakozás hasonlít a megemlékezéshez, de valójában mindennél távolabb áll tőle. Valódi várakozás. Pontosabban úgy, ahogy a szeretet mindennél valóságosabban vágyakozik az után, akit magához ölel és örök újszülöttként a karjai között tart.”

Pilinszky János szavai kifejezik azt a fajta különleges érzést, amire már gyermekkorunkban is mindig vágytunk, valahogy mindig ilyen tájban, december elejétől. A téli hideg, a különleges fényekben úszó kandeláberek, a díszes kirakatok, a sürgő-forgó emberek, az üzletekből karácsonyi dalok lágy nesze töri meg talpunk alatt a fagyos hó nyikorgását... tudjuk, hogy valami lesz, valami történni fog... s nem tudjuk, hogy mi és hogyan, de várjuk. S mindez jó érzéssel, békességgel, végtelen szeretettel tölti meg az erre vágyók mindennapjait. Az ajándékok gondos kiválasztása és becsomagolása, az ünnepi menü elkészítésére való készülődés, és még sorolhatnánk... de mindezek apró dolgok amellett, hogy az ember a lelkét is felkészíti az év legszebb ünnepére, melynek misztikumát sok évszázad alatt nem tudták és nem is lehetett megfejteni, hogy miért is olyan különleges amilyen. Talán ez egy olyan jelenség, amit nem kell megértenünk, csak át kell élnünk, meg kell élnünk. Nyitott szívvel várni, hogy adhassunk egy jó szót, egy emberi gesztust – vagy magát a lényünkben fakadó legnagyobb adható ajándékot: önzetlenséget, elfogadást és szeretetet. Erre az érzésre, erre a megtisztulásra és keresztényi jócselekedetre várunk feltehetően mindannyian ebben az időszakban. Erről szól az advent és a karácsony... ezt írja le fent idézett soraiban Pilinszky is.

A szabadságuktól megfosztott embereknek ezt az érzést talán nem lehet maradéktalanul átadni, de az ünnepen az intézet is fokozottabban odafigyelt a fogvatartottak lelki egészségének megőrzésére. Négy fenyőfát díszítettek fel, emellett mindennap ünnepi beszélőt tartottak, amit az intézet lelkészének vezetésével a fogvatartott kórus karácsonyi énekekkel és ünnepi misével nyitott meg. A látogatófogadásra érkezett gyermekek nagy öröme a lelkész ajándéksomagokat osztott ki számukra. A javítóintézet és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanárai is karácsonyi műsorral készültek a börtönlakóknak, azonkívül a kórus és a meseterápiás színjátszó kör több alkalommal is előadta karácsonyi műsorát. Az ünnepi műsorok színvonalát nagymértékben emelte Vad Zsigmond esperes istentisztelete és az Éden zenekar műsora, amelyről külön is beszámolunk. Az ünnepi eseményeket a Kölyökszinór Bábegyüttes karácsonyi meséje zárta, akik a műsort a fogvatartottak és a személyi állomány gyermekeinek is bemutatták. A meseterápiás színjátszó szakkör két alkalommal is előadta karácsonyi műsorát. A javítóintézet neveltjei után a fogvatartottak családtagjainak és gyermekeinek is előadták tanulságos és meghatározó műsorukat.

„Akinnek jó szíve van, azt az öröm látványa boldoggá teszi.” Gustave Flaubert szavai azt mondják nekünk, hogy a derű és a jószág látványa is képes értéket és boldogságot közvetíteni. Ennek az örömnak a közvetítését, a karácsony tiszta és önzetlen szeretetét próbálták megjeleníteni, látványossá tenni a Debreceni Javítóintézet növendékeinek adott karácsonyi műsoron keresztül a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet női fogvatartottjai. Az előadások mondanivalója nem újdonság: a karácsonyi ünnepkörhöz kötődő érzéseket és hangulatokat kívánják átadni. Hajlamosak vagyunk arra, hogy csak a karácsony napjait tekintsük a „szereztadás” ünnepnapjának, pedig a szeretet univerzális és soha meg nem szűnő, akár az idő.

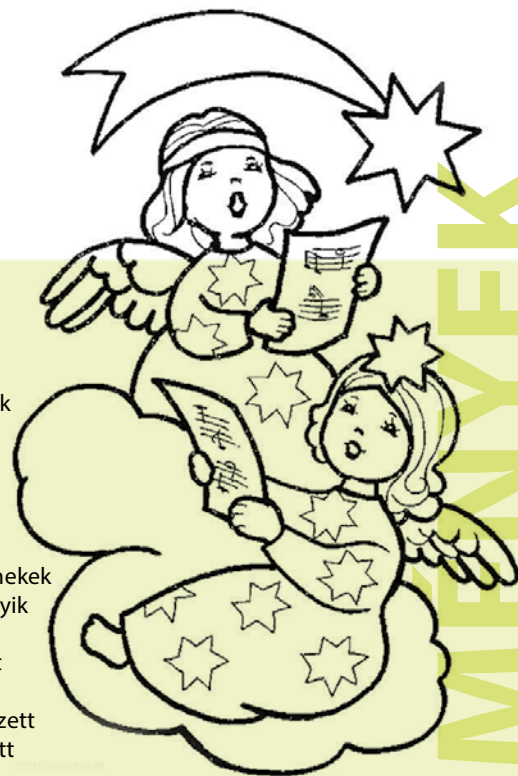

Kalocsa

A kalocsai intézet lakói is valóságos lázban várták az ünnepet sok találkozással, előadással és a hit erejével.

Mikulás napjának előestéjén az intézet hatfős kamarakórusa a Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény Óvodájának meghívására adott elő egy színdarabot. A gyerekeknek szóló kedves műsorral a jótevő Szent Miklós püspökről emlékeztek meg, aki segítette a szegényeknek. Erre emlékezünk akkor, amikor a hagyomány szerint a Mikulás ajándékkal tölti meg a gyermekek csizmáját. A színdarabot először száz lelkes óvodásnak, majd az iskola ötven kisiskolásának játszották el a fogvatartottak. A gyerekek énekkel és verssel köszönték meg Mikulásnak, hogy meglátogatta őket, aki cserébe az elítéltek által készített ajándékokkal lepte meg az apróságokat, melyet a lelkes nézősereg hangos örömmujongással és vastapssal hálált meg. Az óvodások hamarosan viszonzották a látogatást: immár hagyományosan a karácsony előtti napokban ünnepi műsorral kedveskedtek a fogvatartottaknak. Öröm volt látni a csöpp gyermekek lázas készülését és izgalmát, ahogy éppen angyalnak, pásztornak vagy a szent család valamelyik tagjának öltöztek be. A lányok-anyák vegyes érzelmekkel és könnyes szemekkel nézték végig a kedves műsort, amely a börtön falain kívülre repítette az elítélteket. A műsor után az intézet palacsintával és teával vendégelte meg a kis művészeket.

Az intézet énekkarának tizenkét tagja idén is fellépett a sétálóutcában, a város által szervezett ünnepi rendezvényen, ahol évek óta szerepel a börtön kamarakórusa. A koncerten felhangzott többek között *Kerényi Györgytől* a Jeles napok dalai, *Tali Gittától* az Öröm legyen és békesség, valamint egy francia szerző műve, az Arany szárnyú angyal is. A diák-polgármester beszéde után meggyújtották a koszorún a karácsony közeledtét jelző gyertyát. A dermesztő hideg ellenére a felcsendült dallamok és az ünnepi fények meghitté varázsták az adventi várakozást.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Hangoskönyv Tiszalökről

A tiszalöki intézetben egész napos rendezvénnyel készültek az ünnepre, amely istentisztelettel kezdődött. A délutáni műsor meghívott vendége a Vakok és Gyengénlátók Országos Egyesületének Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete volt. A jóvátételi program keretében összeállított előadás végén a fogvatartottak átadták karácsonyi ajándékukat: a saját maguk által hosszas és gondos munkával elkészített hangoskönyveket. Kevés ajándék fejezhetné ki ennél jobban az ünnepkör lényegét, a gondoskodást és a jótékonyt.

A hangoskönyv létrejöttéhez egy több éves kapcsolat vezette az intézetet, a tiszalökiek és az egyesület ugyanis már 2008 óta működnek együtt. Az érzékenyítő program során a fogvatartottak megismerkedhettek a gyengénlátók részére készített speciális eszközökkel, játékokkal. Az intézeti fogvatartottaknak sem az ideje volt az első karácsonyi műsor, amelyet a gyengénlátóknak adtak elő. A jó kapcsolat idén jutott el abba a fázisba, amelyben megteremtették a technikai feltételeit annak, hogy sikerülhessen a hangoskönyv felvétele. A hangoskönyv azoknak segít, akik nem vagy csak csekély mértékben látnak, illetve nem tudják megtanulni a Braille-írást. Két önkéntes és lelkes fogvatartott több hónapon át gyakorolt, mielőtt cédére vették az első hangoskönyvet, melynek címe: A bolygók. Máris előkészületben van a következő kiadvány felvétele, és az egyesület ismételt tervezi az érzékenyítőprogram megszervezését az intézetben.

Ünnep Tökölön

A Fiatalokorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében a nagykorú fogvatartottak a Didergő király című mesével speciális beszélő keretében kedveskedtek gyermekeiknek, míg a fiatalok december 21-én tartották karácsonyi műsorukat. A Magyar Evangéliumi Börtönmisszió pedig immár többéves hagyománnyal rendelkező, csomagostással egybekötött istentiszteletet adott szenteste napján a beszélő helyiségében.

Pálhalmaiak vendég-szereplése, ráadással

A kalocsai intézetben vendégszerepelt karácsony alkalmából a Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet sándorházi objektumának színjátszó köre. A kilenc férfi fogvatartottból álló csoport *Charles Dickens* Karácsonyi ének című színdarabját adta elő, amelyet a Pannon Oktatási Központ két tanára tanított be az elítélteknek. A siker és az érdeklődés akkora volt, hogy az előadást kétszer is meg kellett ismételni, és így talán többekhez eljutott a főszereplő Mr. Scrooge üzenete: „Megváltozni sohasem késő!” A színdarab után egy karácsonyi ének csendült fel, melynek szövegét az elítélt férfiak írták és ők is zenésítették meg.

Jóteköny ajándékok

A Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben elhelyezett fogvatartottakat is hatalmába kerítette a jótekönyiség felemelő érzése: ők maguk kezdeményezték a rászorultak megsegítését. 330 konzervet ajánlottak fel önkéntesen a rászorulóknak részére, amelyeket ünnepélyes keretek között adtak át a Mikulásgyár képviselőjének.

A Kalocsai Fegyház és Börtönben is indult hasonló kezdeményezés, ott több mint 1400 konzerv összegyűjtésével tették szebbé a rászoruló családok ünnepét.

Építőköcskák a fővárosiaktól

A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai karácsony közeledtével idén is a gyermekekre gondoltak: ezúttal az V. kerületi Bánya óvoda kis lakóit lepték meg új építőköcskával. A fogvatartottak napi több órán keresztül faragták és festették a játékokat, hogy meglepetésük mosolyt csaljon a gyerekek arcára. A végeredmény önmagáért beszélt, gyönyörűen kidolgozott, színes köcskák kerültek a dobozokba. Természetesen a siker nem maradt el, a gyerekek csillogó szemmel vették tulajdonba új játékaikat. Köszönetük jeléül saját rajzaikat ajándékozták a fogvatartottaknak.

Kamarakonzert és Vízkereszt Kalocsán

Január 8-án koncertet adott a Kalocsa Kamarakórus a Kalocsai Fegyház és Börtön Szent Kereszt Kápolnájában. Villányi Eszter kórusvezető dirigálásával a hangverseny egy népdallal és két taize-i énekkel kezdődött, majd karácsonyi dalszövegek következtek. Felcsendültek a Csorda pásztorok és a Mennyből az angyal ismerős dallamai is.

A zenei blokkokat versek tarkították, elhangzott Wass Albert karácsonyi verse és az egyik kórustag saját költeménye is. A koncert angol nyelvű spirituálékkal folytatódott, utolsó számként a ma is élő Karai József zeneszerző Néha úgy érzem, árva vagyok... kezdetű szerzeményét hallhatták a jelenlevők.

Vízkereszt ünnepéhez kapcsolódóan január 12-én a kalocsai intézet börtönlelkésze idén is megszentelt 41 zárkát. István atya a zárkára e szavakkal kért áldást: „Isten, Te vagy minden áldás forrása. Alázattal kérünk, áldd meg e hajlék minden lakóját. Távozzék innen a gonosz lélek minden ártó hatása, maradjanak itt a békesség angyalai. Költözzék ide a tisztaság, egészség és a lélek derűje.”

AJÁNDÉKOK

Börtönvacsora Állampusztán

Cigánypecsenye, cigánypogácsa, roma hallevés – ezek még sok más fogással együtt megtalálhatók annak a békési étteremnek az étlapján, amelyet Magyarország első cigányéttermeként tartanak számon. A 33 éves Ásós Géza vezeti a legkisebb lánya után Kira vendéglőnek nevezett kifőzdét, amely néhány ember véleménye szerint újra feltette Békést a gasztrotérképre.

Egy szép napon az étterembe tévedt egy alföldi bv. intézet parancsnoka, aki miután jóllakott és megismerte a vendéglős történetét, egyből elhívta, hogy beszélgesse a fogvatartottakkal arról, hogy hogyan lehet kitarással, lelkesedéssel és kemény munkával sokra vinni, bármilyen háttérrel is rendelkezzen az ember.

Ásós Géza így ellátogatott Állampusztára, ahol egy kis meglepetést – töltött káposztát – is készített. A bentlakók csak annyit tudtak, hogy egy cigányétterem tulajdonosa fog beszélni arról, hogy miként lehet a semmiből eljutni valahová, ráadásul cigány háttérből. Négy elítélt segített az előkészületekben, így meg is főtt a száz adag töltött káposzta füstölt csülökkel. Segítői máskor is a börtönkonyhán dolgoznak, mert ezzel tudják segíteni családjukat is. Fizetésük egy részét akár el is juttathatják szeretteiknek. Egyikük elmondta, hogy a börtönben így egy új szakmát tanult, szabadulás után akár saját kifőzdét is nyithat.

Megvalósult álom

Az ebédlőben összegyűlt fogvatartottaknak a vendéglős elmondta, hogy büszke roma származására, és belekezdett történetébe: már gyermekkorában is egy étterem nyitása volt az álma. Helyette asztalos végzettséget szerzett, végül gipszkartonszerelőként kezdett el dolgozni. Voltak munkái ame-

lyeket szeretett, de voltak, amiket nem különösebben kedvelt, de nem bánta, hiszen sokat edződött ezeken keresztül is. Majd elhatározta, hogy elkezd megvalósítani gyerekkori vágyát: nyitott egy büfét, ahol főleg hamburgereket és egyszerűbb ételeket árult. Majd megpályázott egy állami támogatást, amelynek megnyerése után az épületbővítésen kívül még eszközökre is futotta. Így nyílt meg Magyarország első cigányétterme. Persze sok még a tennivaló, hogy folyamatosan működni tudjon. Rengeteg munkát és energiát kell belefektetnie a tulajdonosnak, aki a nyári időszakban továbbra is gipszkartonokkal foglalkozik, de amennyire tőle telik, igyekszik minél többet lenni éttermében, és amikor csak teheti, ő főzi az ételeket. Családjá mellett áll, és a bátorításon kívül munkával is segíti, ötleteket adnak a tálalástól az ízesítésig, és akár kötényt kötve is részt vesznek a családi vállalkozásban. Az elítéltek ezen a történeten keresztül megláthatták, hogy lehetőségük van nekik is sikereket elérni az életben, nem számít a háttér, csak keményen kell dolgozni, akár ünnepnapokon is, és a kitaró munkának meg lesz a gyümölcse. Remélhetőleg a töltött káposzta mellett Ásós Géza receptjét is megjegyezték: a siker kulcsa a becsület, szorgalmas munka, a tanulás és a kitarás.

Esze Bernadett

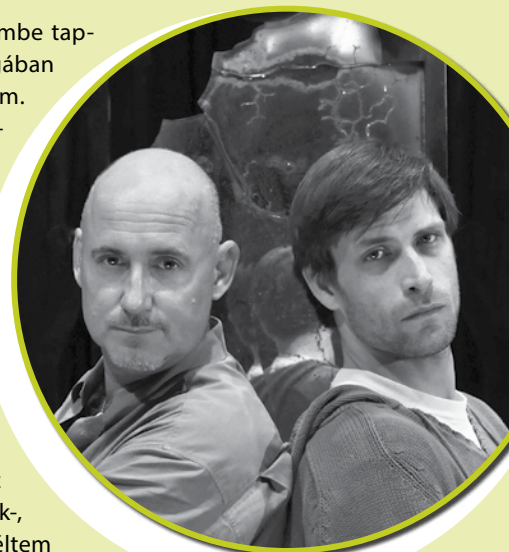
... megpályázott egy állami támogatást, amelynek megnyerése után az épületbővítésen kívül még eszközökre is futotta. Így nyílt meg Magyarország első cigányétterme.

A fiú a tükörből egy elítélt szemével

Sokszor írtunk már a Spirit Kamaraszínház börtönturnéjáról, amikor is a színház két művésze járja az ország bv. intézeteit A fiú a tükörből című előadással. Ezúttal egy férfi elítélt vall arról, mennyire megérintette a történet.

Összekócolt gondolatokkal, emlékek-érzések zűrzavaros kavargása közben engedtem ölembe taposoló kezeimet az előadás végén. A rádöbbenés, a fájdalmasan kusza érzések összevisszaságában álltam fel a székemről és nyúltam a kabátomért. November 13-án egy előadáson voltam. Éjszakás műszak után, cirka másfél órás alvás után mentem, kóvályogtam le a kultúrterembe. Álmosan, de mégis örülve a ténynek, hogy egy kis változatosság lesz a szürke napokban. Igazán tud itt vágyani az ember egy kis értelmes, tartalmas dologra. Megszólinta a Quimby slágere, Kiss Tibi hangjára, zenéjének ringató édes-bús ütemére elkezdődött az előadás – és valami bennem is elindult. Babonázott, lenyűgözött, amit láttam, hallottam! Milliányi emlékkép, elfojtott érzés, régen eltemetett gondolatok támadtak fel bennem, bámultam az előadókat. Anya-gyermek közti, érzelem-zsarolt, elnyomott, büntudat kapcsolat, az apa hiánya, az élettárs csapongó, tudhatatlan, zavaros viselkedése, a nagyszülő elvesztése, a sok felgyűlő, elfojtott, dühös érzelem, a megmagyarázhatatlan és a soha meg nem magyarázott indulatok, kérdések... ez mind visszaköszönt a darabban. Egymás után rakták a művészek a – néha homorú, néha domború üvegszilánkokból – össze a tükröt, amely torzan mutatja az életet. Torzan, de valóságosan. És amikor ebbe az 'összепuzzle-zott' tükörbe belepillantottam a lelkemmel, paralel köszönt vissza az én gyermek-, ifjúmultam. Belebámultam életem torz tükrébe. Ugyanígy botladozva, tapogatózva keresgéltem én is, hogy miért is élünk, vagyunk e Földön. Ehhez még társult a Kiss Tibi-féle zene különböző ritmusú, hangszereléssel játszó csodálatos aláfestése... Annyira magával ragadott, hogy az első felvonás végén szinte tapsolni is elfelejtettem! A második részben is folytatódott a varázslat! Teljesen elfelejtve hol is vagyok, csak csodáltam, félve-emlékezve élveztem az előadás minden nagyszerű, elragadtatott pillanatát! Köszönöm, hogy mindezt idehozták, és láthattam ezt a kisebbfajta csodát. Köszönet az előadóművészeknek, akik a torz tükröt oly nagy átéléssel tartották elém. Gondolatban még most is, napokkal később is tapsolok.

Köszönet a betegágyakért

Soltész Miklós szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkár köszönetet mondott annak az ötven fogvatartottnak, akik foglalkoztatásuk keretében egész életükben ágyhoz kötött fogyatékkal élők számára szerelnék össze speciális ágyakat. A gondozottak mindennapjait és ápolóik munkáját is segítik azok az elektromos betegágyak és a felfekvés kialakulását megelőző matracok, amelyeket az Emberi Erőforrások Minisztériuma ad bentlakásos állami és nem állami fenntartású szociális intézményeknek.

Ritmusterápia Miskolcon

A Miskolci Drogambulancia Alapítvány és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet együttműködésében, a TÁMOP támogatásával jött létre a Kapaszkodó elnevezésű program. Célja az elítéltek visszavezetése a társadalomba. E pályázati konstrukció keretében az intézet szirmabesenyői telephelyén elindult a ritmusterápia-foglalkozás, amelyen kilenc fiatalkorú fogvatartott vehet részt.

Vakvezető kutyák Miskolcon

A miskolci intézet 2012 augusztusában együttműködési megállapodást kötött vakvezető segítő kutyák képzésére a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével. A társadalmi jóvátételi program keretében két labrador kölyökkutya nevelését kezdte meg négy fiatalkorú fogvatartott. Egyikük Miskolc egyik forgalmas helyére vihette ki a kutyákat, ahol a kísérő szakember segítségével olyan tárgyakkal ismertette meg az ebeket, amelyek a gyengénlátók számára nehézséget okoznak a közlekedésben. Az együttműködés sikerén felbuzdulva az egyesület és az intézet tervezi a folytatást.

Fotó: Hárvan Zoltán, Blikk

“A karácsony szabadságunk ünnepe”

Adventi beszélgetés a győri intézetben

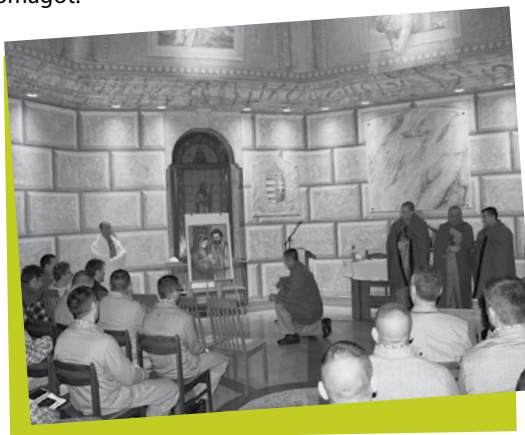

December 11-én a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet falai között, a fogvatartottak előtt beszélgetett egymással *Ittész János*, a Nyugati Evangélikus Egyházkerület nyugalmazott elnök-püspöke és *Harcás Judit* újságíró az adventről, a hitről és a reménységről. Ittész püspök saját életéből vett példákkal vallott arról, hogy mi teszi hitelessé a keresztény ember számára a Szentírást és annak fókuszában Jézus Krisztust. A beszélgetés során a fogvatartottak is feltehetik kérdéseiket. Nem okozott meglepetést, hogy sokféle ember, sokféle vélemény van jelen egy teremben. Hit által már érintett emberek szívmengető megszólalásai és a kételkedők őszinte, olykor nehezen megválaszolható kérdései tették izgalmassá és feledhetetlenné a beszélgetést az adventi koszorú két égő gyertyája körül.

Ökumenikus istentisztelet és éjféli szentmise Balassagyarmaton

December 20-án a történelmi egyházak és az intézetben tevékenykedő kisegyházak képviselőinek közreműködésével a karácsonyi ünnepekörhöz kötődő ökumenikus istentiszteletre került sor a börtönkápolnában. A rendezvényen fellépett a fogvatartottak alkotta Szent Dávid Zenekar, majd a Magyar Vöröskereszt, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Mécses Szeretetszolgálat és a Hit Gyülekezete salgótarjáni csoportja hetvenhét fogvatartottnak adományozott ajándécsomagot.

Immár harmadik alkalommal vehettek részt a balassagyarmati fogvatartottak karácsonyi éjféli szentmisén, szintén az intézet megújult kápolnájában. A szertartást *Mikló Sándor* atya, nyugalmazott börtönlelkész celebrálta, zenei szolgálattal közreműködött *Varga János* karnagy, valamint az intézet Szent Dávid Zenekara. A hagyományoknak megfelelően, a szentmise előtt a fogvatartottak színjátszó körének tagjai pásztorjátékot adtak elő.

Erdő Péter misézett a Gyűjtőben

A Budapesti Fegyház és Börtönben 79 fogvatartott előtt mutatott be ünnepi szentmisét *Erdő Péter* bíboros, prímás, Esztergom-budapesti érsek.

„Megkérdezik tőlem néha, hogy miért szeretek karácsony napján börtönben misézni. Hát azért, mert a karácsony szabadságunk ünnepe. Azé a szabadság, amit Isten ajándékozott nekünk, ez a lehetősége, ez a feltétele annak is, hogy hibázhatunk. És erről szól az ígélet, hogy egyszer Isten akarata szerint mindannyian szabadok leszünk” – fogalmazott Erdő Péter bíboros. A börtön falain belül működő színjátszó kör előadással készült karácsony napjára. A mesélőt alakító *V. Tibor* 7 éve van rács mögött. Kisfiával néhány napja találkozott a családi beszélőn, de azt mondja: ennek ellenére is ez a legnehezebb időszaka az évnek. „Ilyenkorszakunknak családtagjainkkal együtt lenni, a gyerekeket átölelni, és a legzordabb lelkű emberek is azért elgondolkodnak, és azon vannak, hogy ez a szeretet ünnepe, és milyen csodálatos lehet odakinn” – mondta a fogvatartott. A hívó raboknak a bíboros könyvet ajánlódokozott.

Ünnepi mise és színelőadás Kalocsán

A Kalocsai Fegyház és Börtön Szent Kereszt Börtönkápolnájában mutatott be ünnepi szentmisét *Bábel Balázs* Kalocsa-kecskeméti érsek. A főpásztor arról beszélt, hogy advent harmadik vasárnapja az öröm napja, és ennek kapcsán arról, hogy a börtön falain belül is van okunk az örömről, hiszen lélekben mindenki szabad lehet fogvatartottként is. A szentmisén ezt követően az intézet énekkara énekelt. Az ájtatosság végén az érsek átadta a Bibliaverseny első öt helyezettjének a könyvjutalmakat, majd minden jelenlévő naptárt kapott.

Karácsony napjához közeledve az intézetben meglevenítették a szent család történetét is.

A Varajti Gizella Színjátszó Kör tagjai a Kalocsai Fegyház és Börtön Szent Kereszt Kápolnájában a szentcsalád-járást játszották el. A XX. század elejéről származó katolikus szokás szerint a hívek karácsony ünnepe előtt kilenc napon át más-más házhoz visznek egy, a szent családot ábrázoló képet, a képnél imákat mondanak és kisebb szertartásokat mutatnak be. Ilyenkor arra emlékeznek, amikor a gyermekét váró Szűz Mária és Szent József Betlehembe érve szállást kerestek maguknak.

A kalocsai, népviseletbe öltözött színjátszó kör tagjai hűen elevenítették fel ezt a szép népszokást. A fogvatartottak áhítattal figyelték a szálláskeresőket, annál is inkább, mert sokan nem láttak még ilyen közelről népviseletbe öltözött asszonyokat.

Paneltűcsők a Venyigében

Bányai Miklós *Paneltűcsők* című színművét mutatták be a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai.

Bányai Miklós a darab eredeti változatával 2004-ben, az akkori Kulturális Minisztérium által kiírt Édes anyanyelvünk pályázat dráma kategóriájában megosztott 3. díjat nyert.

A III. objektum börtönlelkészeként a darabot átírta, aktualizálta, börtönviszonyokra adaptálta, aminek eredményeként az eredetileg egyrészes abszurd dráma kétrészes, „egész estés” mai témájú darabbá alakult. A mű egyetlen helyszínén játszódik, mindkét részben egy panelház kapubejárata és egyik lakásának részlete jelenik meg a színpadon. A két főszereplő: *Alsó*, aki a házba mindenáron be akar jutni, és *Főlső*, a ház egyik lakója, aki Alsó törekvését mindenáron meg akarja akadályozni. Kettejük egymással való acsarkodásából fokozatosan kiderül, hogy sokkal mélyebb ellentétéről van szó; életük drámai alakulása egymáshoz kapcsolja őket. Számtalan meglepő fordulatot követően minden a feje tetejére áll: a panelháztól és a

lakásról kiderül, hogy színház a színházban, senki és semmi sem az, akinek vagy aminek az első részben látjuk. A végén kesernyés, mégis jó érzéssel állapíthatjuk meg, hogy az ember eredendően jó, és szabad döntéseivel még a legrosszabb élethelyzetben is képes megtalálni élete értelmét.

Igazmondó Laci a sárkányt is legyőzi

A Balassagyarmati Fegyház és Börtönben működő Mesekör a Király vagy halál, a Hófehérke és a hét törpe című darabok eljátszása után immáron harmadik bemutatóját tartotta meg 2012. december 21-én az intézet gyönyörűen felújított börtönkápolnájában. Az *Igazmondó Laci* című darabot az előző két mesejátékhoz hasonlóan a Mesekör tagjai írták és rendezték, a Feldmár Intézet munkatársai, *Büky Dorottya* és *Kóródi Mária*, valamint *István Gyöngyi* nevelő közreműködésével. A közönséget jórészt a színjátszó elítéltek hozzátartozói alkották.

A darab bűnbe keveredő főhősének, Bűnbánó Lacinak az a különleges tulajdonsága, hogy mindig igazat mond. Ennek segítségével kerül ki a bajból is: sok viszontagság és hősieles küzdelem megvívása után nyeri el a királylány kezét, amihez a hétfejű sárkányt is le kell győznie. A humorban és tanulságokban is bővelkedő zenés előadást nagy siker fogadta, és a játékban közreműködő fogvatartottaknak ismét lehetőségük nyílt arra, hogy a rendhagyó családi beszélő keretében találkozhassanak szeretteikkel.

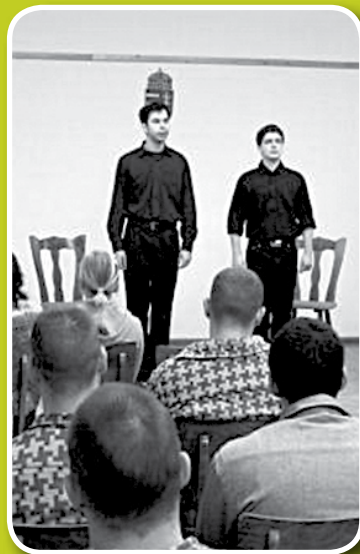
Éden-koncert Debrecenben

December 18-án, szintén a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódóan, a debreceni intézetben a Debreceni Nagytemplom Református Egyházközség Éden zenekara adott koncertet. A koncert után *Vad Zsigmond* esperes istentiszteletén vett rész 84 fogvatartott.

Egy jelenlévő szavaival élve: „Istentől gazdagon megáldott alkalmak évről évre ezek az istentiszteletek.” A rendezvény zárásaként az esperes és a zenekar tagjai ismét ajándékokkal kedveskedtek a jelenlévő fogvatartottaknak.

Silentium Győrben

Az ünnepi programsorozat keretében december 18-án mintegy negyven fogvatartott előtt lépett fel a Forrás Színház két művésze, akik a *Silentium* csendtől a szóig című, *Wass Albert* életművéből összeállított pódiumjátékot adták elő. Az előadás az író prózai és verses művei közül válogatott a hazaszeretet, Isten és ember kimeríthetetlen témaköreiben. A produkció végén pergó vastaps igazolta, hogy a művészetnek helye van a börtön falain belül is.

Koncert Mélykúton

Jelképesen tettek ajándékot az állampusztai férfiak a mélykúti nők csizmájába: Mikulás alkalmából az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet hét fogvatartottja egyórás koncertet adott a Pálhalmi Országos Bv. Intézet mélykúti alegység női elítélteinek. A koncert olyan jól sikerült, hogy az előadás végén néhány fogvatartott táncra perdülhetett, amelyhez a zenekar húzta a talpalávalót. A program mintegy hetven elítéltnak tette szebbé azt a decemberi napot.

A Rajkó a Gyűjtőben zenélt

A nem véletlenül világhírű Rajkó Zenekar pódiumbeszélgetéssel egybekötött koncertet adott a Budapesti Fegyház és Börtön fogvatartottjainak. A rendkívüli alkalom kiindulópontját az szolgáltatta, hogy a Kodály Zoltán-díjas zenekar idén lett 60 éves.

A koncert előtt a művészegyüttes igazgatója, *Gerendási István* élménybeszámoló keretében ismertette a zenekar eddigi pályafutását és jövőbeli terveiket, majd az értékes beszámolót a felejthetetlen koncert követte. A nagy sikerű kulturális program záróakkordjaként a BFB vezetése és a jelenlévő fogvatartottak ajándékokkal lepték meg az együttes tagjait.

Jobb veled a világ

Talán ez után a koncert után a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai is megfontolják a címben foglaltakat, ugyanis a Jobb Veled a Világ Alapítvány vitte el a jóvátétellel, önfelnevelésre és a belső békére ösztönző zenés életmódotréningjét a miskolci intézetbe. A *Bagdi Bella* vezette együttes előadásán negyven fogvatartott vett részt, akik örömmel fogadták a szóban és zenében megfogalmazott ösztönző gondolatokat és életviteli tanácsokat. A műsorról az intézet videofelvételét készített, amelyet a drogprevenció és stresszoldó foglalkozásokon fognak levetíteni.

Kiállítás Veszprémben

A Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben a karácsonyi intézeti programok részeként a fogvatartottak részvételével nyílt meg az *N. László Gizella* festőművész festményeiből összeállított kiállítás.

Változás a Váltó-Sávval

Elindult a Váltó-Sáv alapítvány „VÁLTOZ(Z)ÁS” Program fogvatartottaknak és szabadultaknak elnevezésű programja, melyhez az Európai Unió és az Új Széchenyi terv TÁMOP-kerete nyújt támogatást. A projekt nyitórendezvényét decemberben tartották meg, ahol az érdeklődők megtekinthették a fogvatartottak által a kézműves foglalkozásokon készített tárgyakból álló kiállítást.

A projektet a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben valósítják meg, ahol programokat biztosítanak előzetesen lévő és ítéletüket töltő fogvatartottaknak, amelyek kiegészülnek kortárs- és sorstárssegítő képzéssel, valamint a szabadidő jó eltöltéséhez nyújtott segítséggel. Az alapítvány a projektben résztvevőket nem csak az intézetben, hanem a szabadulás után is segíti. A kézműves-foglalkozásokon szemet gyönyörködtető kézművestárgyak készültek a családtagoknak, így a családi kapcsolatok erősítéséhez is segítséget nyújthat a projekt.

Kannabiszpalántákra bukkantak egy francia börtön kertjében

A nyugat-franciaországi Saint-Martin-de-Re börtönének udvarában van egy kis földterület, amelyen engedélyezték a foglyoknak, hogy növényeket, virágokat termesszenek. A börtön illetékesei itt bukkantak rá a kábítószer alapanyagául szolgáló növényekre, amelyek magassága már a hatvan centimétert is meghaladta. Tizenkét kannabiszcserjét találtak a többi növény között megbújva.

Gangnam style-t járnak a rabok egy börtönben

Az elmúlt hónapokban robbanásszerű gyorsasággal járta körbe a világot a Dél-Koreából indult új örület, a Gangnam style, a dél-koreai énekes-rapper, PSY dala és tánca. Ennek a koreográfiának előadására hirdettek versenyt egy bangkoki börtönben, amellyel a szervezők célja a közösségépítés és az erőszak csökkentése volt.

Száz elítélt hét csapatban, saját koreográfiával mérte össze tudását a bangkoki börtönben megrendezett Gangnam style versenyen. A táncversenyt terápiás céllal szervezték a börtön azon lakói számára, akik vizsgálati fogságban vannak vagy tárgyalásra várnak, és akiknek büntetése nem haladja meg a hét évet. Az elítéltek is örültek a lehetőségnek: ahogy egyikük fogalmazott, a tánc szabadságot ad, és növeli az önbizalmat.

Tóásó megnősült a bolíviai börtönben

Megnősült a bolíviai börtönben a legismertebb, külföldi börtönben fogvatartott magyar, *Tóásó Előd*. Ő az a magyar és román állampolgársággal is rendelkező férfi, akit terrorista összeesküvésben való részvétellel vádolnak. Tóásó egy tavaly szeptemberben elhunyt bolíviai politikus, volt miniszter, *Guillermo Fortún* lányát, *María Elenát* vette el novemberben. Két évig udvarolt előtte a nőnek, akivel a börtönben találkoztak, ahol a feleség pénzügyi csalásokkal vádolt apját látogatta. Tóásót és a bolíviai-horvát kettős állampolgár *Mario Tadicot* 2009. április 16-án fogták el, amikor bolíviai kommandósok rájuk törtek Santa Cruz városában, a Las Américas nevű szállóban. A kommandósok a rajtaütéskor lelőtték a bolíviai születésű, bolíviai-magyar-horvát állampolgárságú *Rózsa Flores Eduardót*, az erdélyi Szovátáról való *Magyarosi Árpádot* és az ír *Michael Martin Dwyert*. Az akció két túlélőjét, így Tóásót azóta is fogva tartják.

Egy dollárt akart rabolni, hogy börtönbe kerülhessen

Egy dollárt próbált rabolni egy bankból az Egyesült Államokban egy férfi, csak hogy börtönbe juthasson. Az 50 éves *Jeffrey McMullen* törzsügylet volt annak a pennsylvaniai banknak, amelybe betérve a szokásos módon, a pénztárosok elé pénzkövetelő cetlit dugva próbálkozott a rablással. Ám az összeg igencsak rendhagyó volt, mindössze egy dollár szerepelt az ominózus papíron. A pénztárosok először azt hitték, hogy viccel a férfi, és mosolyogva elkészöntek tőle. A rabló azonban nem adta fel: átment egy számlanyitással foglalkozó alkalmazotthoz és tőle is követelt egy dollárt, hangsúlyozva, hogy ő bizony most bankot rabol. Végül nagy nehezen komolyan vették, és értesítették a rendőrséget, amely őrizetbe vette a szerény bankrablót. Mint kiderült, McMullen vágya a „beutaló” volt egy pennsylvaniai szövetségi börtönbe, ám egyelőre csak a megyei börtönben tartják fogva.

Sudoku

			6			4		
					1	5		6
	1			3	2		8	7
	8	6					4	
			1		5			
	3					8	7	
9	4		3	1				2
8		3	9					
		2			8			

	7				2			
	9		8			5		
5			1	3				
		9	4			7		
	8			7	9	4		3
3				1		9	6	
	6			8				4
8	3						7	
				9				

Tudta-e?

A keresztrejtvény egy börtönben született

Az első keresztrejtvény megalkotóját és keletkezésének pontos idejét nem ismerjük, de a legenda szerint egy fokvárosi fegyenc volt az, aki a helyi lapnak felajánlotta „keresztészó-fejtörőjét”. Victor Orville angol földbirtokos közlekedési kihágás miatt töltötte börtönét a börtönben. Ott, a cella falán az ablakrácsokon keresztül beszűrődő fény által kirajzolt árnyábrát töltötte ki önmaga szórakoztatására. A börtönorvos tanácsára küldte el az ábrát az egyik fokvárosi angol lap főszerkesztőjének, aki fantáziát látva benne, közzétette azt lapjában. A fejtörő rövidesen óriási sikert aratott az olvasók körében, és Orville egymás után kapta az újságoktól a megrendeléseket. Mire kiszabadult, ötletéből hatalmas vagyont tett szert.

Viccek

A rendőr ül a konyhában, a tűzhelyen fő a bablevés, és a gőz majd leveti a fedőt. A rendőr bekialt a szobában dolgozó feleségének:

– Anyukám, gyere már, igazítsd meg a dodót.

Az asszony kijön és megkérdi:

– Mit igazítsak meg?

– A fazékon a dodót – mondja a rendőr.

– Az nem dodó, hanem fedő! – igazítja ki az asszony.

– Nekem azt mondta az őrmester – védekezik a rendőr – , hogy Kovács, a fedőneve máttól Dodó.

A vasárnapi mise végén a tiszteletes ezzel búcsúzik a gyülekezettől:

– Jövő héten a hazugság bűnéről fogok prédikálni. Hogy jobban megértsetek, olvassátok el Márk evangéliumának 17. részét.

A következő misét azzal kezdő az atya, hogy kéri a híveket:

– Tegye fel a kezét, aki elolvasta Márk evangéliumának

17. részét! Hirtelen az összes kéz a magasba emelkedik.

A pap mosolyogni kezd.

– Na, erről akarok ma nektek beszélni – Márk evangéliumának ugyanis csak 16 része van.

	MEGFEJTÉS 1. RÉSZÉ	MEGFEJTÉS 2. RÉSZÉ	ODA- BÚJÓ	FÉLIG OSZT!	FÜL- KÖZÉP!	KÖZPONTI SPORT- ISKOLA, RÖV.	GEOMET- RIAI ALAK- ZAT RÉSZÉ BARAN- GOLÁS	LOBIZTATÓ SZÓ	
MAGYAR GK, JELZÉS RIKOLT		FŐZÖTT DARA							L
L					LÁDA RÉGESEN (sélye) HAJTOGAT				
CIPŐBE VALÓ FAL NÖSTÉNY SZARVAS- FELE				NEM SÜRÍT TÖBB ÁLLÓVÍZ					
L					KÖZÉPEN ODAONT!			ÉSZAK	... KOK; HOLLAND USZÓNÓ
ADY ENDRE VERSE							FOGOLY		
SPANYOL BOR							ALACSO- NYABBAN		
ÁBÉCÉNK ELSŐ BETŰJE		KISDED- ÖVÖ						DÖLÉS KEZDET!	TÖRÖK GÉPKOCSIK JELZÉSE
NEM EZ									
GALLIUM VEGYJELE ÜTLEGELEÉS SZLENGBEN			ANNAK KÖVETKEZ- TÉBEN RITKA NŐI NÉV						
L					CSAK NÉMETÜL			VALAMINT	
IZVÉGI					SZÉLHÁMOS NAGYZOLÓ			CINKUS	
ANGOL FÉRFINEV				KOPOL- TYUS ÁLLAT ANGOL FÉRFINEV				DZSEM	MŰSOR HANGZÓI
KÁROM- KODÁS							HERÉLT KOS		
AMPER		PENÉSZ- SZAG				BILIÁRD IDEGEN SZÓVAL	DALMÁT SZIGET		
KÁRHOZTAT						E NAPI			
VASÚT- ÁLLOMÁS RÖVIDEN			ÚRHÖLGY					TILTÓSZÓ	... TOURE, MANCH, CITY FOCISTÁJA
			HOSSZÚ IDEIG						
BOKA ELLENFELE (FERI) KORAESTI				ELTÚLOZ	SIN FORDITVA!				
L							VONATKOZÓ NEVMÁS		
							RÓMAI ÖTVENESEK		
JAPÁN FŐVÁROSA						RÉS	BŐR VEGYJELE		
						GIL ... (LE SAGE)			